

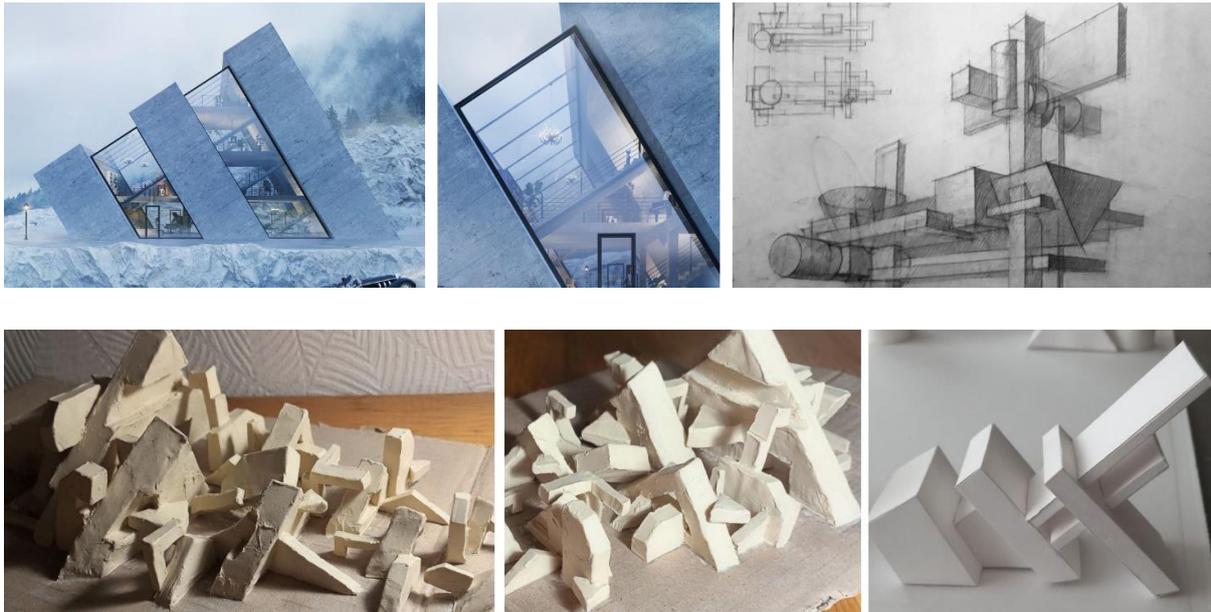
Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

Література:

1. Попель В. М. *Основи формоутворення в архітектурі*. — Львів: ЛНАМ, 2014.
2. Куліков П. В., Приймак В. М. *Основи архітектурного проектування*. — К.: Ліра-К, 2019.
3. Lynn G. *Animate Form*. — New York: Princeton Architectural Press, 1999.

УДК 316.72

*Демченко С. Р. ст. гр. 302-А,
Васильєв П. О. ст. викл.
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

КУЛЬТУРНІ КЛАСТЕРИ ЯК ІНДИКАТОРИ МІСЬКОГО РОЗВИТКУ

(на прикладі культурного простору «Гаражж» в м. Чортків, Тернопільська область)

Українські міста проходять складний та водночас визначальний період трансформації. В умовах економічних труднощів, демографічних змін та війни урбанізація стикається з низкою глибоких проблем, серед яких: відсутність цілісного міського планування, урбаністична нерівність, відтік населення, руйнування та відновлення через війну, втрата історико-культурної спадщини, низький рівень громадської участі.

Одним з ефективних інструментів для вирішення проблем міського розвитку можуть стати культурні кластери. Вони сприяють економічному,

соціальному та культурному розвитку через поєднання різних культурних та творчих груп або, так званих, субкультур.

Культурні кластери – це географічна концентрація, яка сприяє взаємодії людей зі спільними цінностями та спільними практиками, які створюють середовище, сприятливе для співпраці. Вони часто виникають у межах арт-просторів, колишніх промислових районах або занедбаних просторах, що згодом піддаються ревіталізації.

Таким чином, культурні кластери можуть допомогти в міському розвитку з економічного боку, створюючи можливості для малого та середнього бізнесу, використовуючи художні галереї, бібліотеки, музичні студії, кав'ярні а також офісні приміщення, потребуючи розвитку інфраструктури; з соціального боку, будуючи платформу для взаємодії між різними соціальними групами, місцевими жителями, митцями та культурними діячами. Це допомагає зміцнити зв'язки та зменшити ізоляцію між людьми. Також кластери часто включають елементи культурної спадщини, збереження культових ремесел та мистецтва, що сприяє збереженню української ідентичності.

Молодь нерідко шукає місця для самовираження та розвитку своїх здібностей. Культурні кластери можуть стати майданчиком для стартапів у сфері творчих індустрій, що дає змогу молодим фахівцям втілювати свої ідеї. До того ж, кластери можуть слугувати місцем для навчання, обміну досвідом та інновацій.

Одним з таких прикладів є формування простору в дворі публічної бібліотеки в м. Чортків, що націлений на розвиток молоді та збереження міської ідентичності.

Понад десять клубів за інтересами згуртувались, щоб про невелике місто почули всі. Організація майстер-класів, гаражників, рок-виступів, волонтерство та проведення часу з користю для себе і розвитку міста привели до виграшу гранту на створення Гаражжа- центру Спільнототворення у Чорткові. Так, на місці старого гаражу, була побудована нова будівля, за допомогою тих самих учасників спільноти.

Наразі Гаражж функціонує як головний культурно-просвітницький ареал громадян. «Про нього (Гаражж) знають всі. Коли перехожий проходить повз нього і бачить через кругле вікно, що всередині щось відбувається, долучившись до дійства він буде точно впевнений, що йому тут раді, і що він зробить свій вклад в розвиток» - говорить Катерина, організатор подій простору.

Підводячи підсумки, можна сказати, що культурні кластери є не лише економічним, але й соціальним рушієм для розвитку міст, здатним сприяти створенню більш сталих та інклюзивних міських спільнот.

Література:

1. Чортківська публічна бібліотека-Wikipedia
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB

<https://decentralization.ua/news/1967>

2. Вивчення культурних кластерів: динаміка суспільств ххі століття// М. Г. Горovenko// Міжнародний гуманітарний університет, Україна.

3. Стаття: ТОП-10 проблем розвитку українських міст - думка міських голів
<https://decentralization.ua/news/1967>

УДК 351

*А. О. Коросташова, ст. гр. 302-А
Національний університет
“Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”*

БЕЗБАР’ЄРНІСТЬ В МІСЬКОМУ ПРОСТОРИ: ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ

Сьогодні міський простір повинен бути орієнтованим на потреби кожного, незалежно від його фізичних можливостей, віку чи соціального положення. Поняття безбар’єрності виходить за межі лише технічних рішень, як-от пандуси чи ліфти — це про забезпечення рівного доступу та комфортного середовища для всіх мешканців.

Безбар’єрність – це концепція простору, де всі люди мають рівний доступ до інфраструктури, послуг і можливостей. Це стосується як фізичних об’єктів (вулиці, будівлі, транспорт), так і соціального середовища (інформація, комунікація, ставлення в суспільстві).

Питання безбар’єрності в Україні набуває особливої актуальності, на це є цілий ряд причин:

1. *Війна та її вплив.* Повномасштабне вторгнення спричинило стрімке збільшення кількості військових та цивільних з інвалідністю, які мають фізичні травми та посттравматичний стресовий розлад (ПТСР). Саме це спонукає наші міста бути доступними в плані інфраструктури та сервісу.

2. *Активне зростання кількості людей, що потребують доступного середовища.* Маломобільні групи населення це не лише люди з інвалідністю, а й вагітні жінки, маленькі діти, батьки з дитячими візочками і люди похилого віку. За статистичними даними вони складають 40% від всього населення України.

Починаючи з 2014 року питання безбар’єрності набуло особливого значення, проте активна фаза імплементації розпочалась з 2020. Наразі в Україні діє Національна стратегія з формування безбар’єрного середовища, а під патронатом першої леді реалізується ініціатива «Без бар’єрів». Громадськість усе більше усвідомлює значення рівного доступу для кожного члена суспільства.